

Asia: VN/10314/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lappeenrannan kaupunki kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa luonnokseen koskien Hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta.

Esitettyjen lakimuutosten taustalla on Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä koskeva uudistus. Väliaikaiseksi säädettävä varainsiirtoverosta vapauttaminen silloin, kun omistussiirrot ovat käytännössä seurausta edellä mainitusta uudistuksesta, ovat välttämättömiä. Esitys on erittäin tervetullut ja esitetty voimassaoloajan pituus perusteltu. Lappeenrannan kaupunki kiinnittää lausunnossaan kuitenkin huomiota niihin kohtiin, jotka kaupungin mielestä tulisi täydentää tai selkiyttää ennen lopullisen esityksen antamista eduskunnalle.

1. Laki varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta 43 a §

”Veroa ei ole suoritettava, kun kunta tai sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaannosta annetun lain (616/2021) 32 §:ssä tarkoitettu kuntayhtymä viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä luovuttaa yksin tai yhdessä toisen kunnan tai kuntayhtymän kanssa omistamalleen osakeyhtiölle sen osakkeita vastaan kiinteistön;...” kohtaa on välttämätöntä muuttaa muotoon:

”Veroa ei ole suoritettava, kun kunta tai sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaannosta annetun lain (616/2021) 32 §:ssä tarkoitettu kuntayhtymä viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä luovuttaa yksin tai yhdessä toisen kunnan tai kuntayhtymän kanssa omistamalleen osakeyhtiölle apporttiluovutuksena kiinteistön;...”

Perustelu: Esitetty vaatimus kiinteistön siirrosta osakkeita vastaan erityisesti olemassa olevaan yhtiöön rajaa pois jo vakiintunutta käytäntöä esimerkiksi sijoitetun vapaan pääomarahaston käytöstä oman pääoman ehtoihin sijoituksiin. Kun siirrot voidaan toteuttaa (ja todennäköisesti tullaan usein toteuttamaan) olemassa olevaan yhtiöön, jonka kunta tai kuntayhtymä omistaa suoraan tai tytäryhtiönsä kautta 100 %:sti, vaatimus apporttisiirron vastikkeena saatavista osakkeista lisää turhaa hallinnollista työtä. Vain harvoin kyseisellä yhtiöllä on hallussaan omia osakkeita, joten käytännössä järjestettäväksi tulisi osakkeiden uusmerkintä jo ennestään yhtiön 100 %:sti omistamalle taholle suunnattuna.

2. Laki varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta 43 a §

Lakiin on välttämätöntä lisätä selvennys / täydennys koskien 1. momenttia:

”Mitä 43 a§ 1. momentissa on kerrottu kunnasta tai kuntayhtymästä, koskee myös kunnan tai kuntayhtymän 100%:sti omistamia tytäryhteisöjä.” Tämä tulisi lisätä myös tähän esitykseen liittyvissä muissa pykälissä tai laeissa vastaaviin kohtiin.

Perustelu: Esityksen tarkoitus lienee se, että kuntakonserni (tai kuntayhtymä) pystyy jatkossa järjestämään omistamansa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevat toimitilat tarkoituksenmukaisimmalla tavalla ja mahdollisimman vähäisin hallinnollisin lisärasituksin. Käytännössä tämä tarkoittaa olemassa olevan konsernirakenteen mahdollisimman tehokasta hyödyntämistä. Esimerkiksi Lappeenrannan kaupungin tapauksessa esitys tarkoittaisi sitä, että kaupunki voi siirtää ilman varainsiirtoveroa kiinteistöt alakonsernin emoyhtiölle, mutta ei kyseisen yhtiön 100%:sti omistamalle tytäryhtiölle. Pahimmassa tapauksessa rajoite johtaa ei-optimaaliseen konsernirakenteeseen tai lopullisen luovutuksensaajan varainsiirtoverovelvollisuuteen. Tämä ”apporttiousuuden luovutusketju” voidaan todentaa samalla periaatteella kuin nyt on esitetty luovuttajan ja luovutuksen saajan välisessä apporttiluovutuksessa. Lisähuomiona todettakoon, että esityksen ongelmallisuus kytkeytyy Lappeenrannan kaupungin esittämissä muutoksissa 1 ja 2 myös limittäin: On erittäin ongelmallista, jos siirto voidaan toteuttaa vain luovutuksen saajan osakkeita vastaan, jos tarkoituksenmukaisin luovutuksen saaja ei ole kaupungin suoraan omistama yhtiö, vaan osa alakonsernia.

3. Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Ehdotettava 52 j § on kannatettava. Lappeenrannan kaupunki kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että esityksessä ei ole otettu kantaa voimassa olevan Kuntalain 130 §:ään, jonka mukaan ”Kunnan luovuttaessa tai antaessa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi omistamansa kiinteistön ilman 1 momentin mukaista tarjouskilpailua, puolueettoman arvioijan on arvioitava kiinteistön markkina-arvo tai markkinaperusteinen vuokrataso.” Esityksen perusteluissa todetaan, että ”Siirrettyjen varojen arvostaminen esimerkiksi käypään arvoon antaisi yhtiölle perusteettoman edun kiinteistötoimialan kilpailijarytiksiin verrattuna, kun yhtiö saisi arvostamisen kautta tuloverotuksessa liiallisen kuluvarannon, joka myöhemmin pienentäisi harjoitetun vuokraustoiminnan perusteella suoritettavaa tuloveroa.” Lappeenrannan kaupunki katsookin, että myös Kuntalakia on muutettava väliaikaisesti niin, että 130 §:ään lisätään 130 a § kuulumaan seuraavasti:

” Kunnan tai kuntayhtymän luovuttaessa viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä omistamalleen osakeyhtiölle apporttisiirtona hyvinvointialueelle vuokraamansa kiinteistön tai kiinteistön omistamista ja hallintaa harjoittavan yhtiön osakkeita, jotka ovat olleet kunnan tai kuntayhtymän verovapaaksi katsotun toiminnan käytössä, luovutus/siirto voidaan tehdä varojen siirtoa edeltävältä viimeksi päättyneeltä tilikaudelta laaditun tilinpäätöksen mukaiseen omaisuuden ja pitkävaikutteisten menojen kirjanpitoarvoon.

”Mitä 130 a § 1. momentissa on kerrottu kunnasta tai kuntayhtymästä, koskee myös kunnan tai kuntayhtymän 100%:sti omistamia tytäryhteisöjä.”

Perustelu: Esitetyllä väliaikaisella lisäyksellä kuntalakiin poistetaan ristiriita esitykseen sisältyvän, luovutuksensaajan verotuksellisen kohtelun, ja kuntalakiin sisältyvän luovutuksen antajaa sitovan rajoitteen välillä. Muussa tapauksessa pahimmillaan lakien välinen ristiriita voi johtaa siihen, että luovutuksensaajan kirjanpidollisiin arvoihin siirtyä huomattava, verotuksessa vähennyskelvoton kulurasitus.

Iskanius Jari
Lappeenrannan kaupunki